

Päästekoera koolitamine

See artikkel on kirjutatud a. 2004 Poolas, Nowa Saçsis toimunud rahvusvahelise päästekoerte töötoa teooriaosa põhjal. Põhikoolitajaks oli rootslasest pikaajaline (pääste)koerakoolitaja Birger Larsson. Temal on palju kogemusi ja nii on kujunenud tema nägemus heast päästekoerast ja tema koolitamisest üsna kindlaks.

Päästekoera kirjeldus: Sisenen päästekoeraga ehitisse. Koer peab ilma eri käskluseta otsima läbi terve esimese toa. Vahepeal tuleb ette koht, kuhu pean saatma koera eraldi, et ta seda kontrolliks. Võib-olla pean ma koera rihma otsa panema ja tiirutama ümber selle objekti kindlustamiseks, et seal ei ole kannatanut.

Peale esimese toa läbiotsimist koer tuleb ukseavale, kus teisest toast tuleb PIISAVALT TUGEVI inimese lõhn. Siis ma tahan, et minu koer ütleks: “Vanamees, mul on töö teha! Minu mängukaaslane on seal, ma lähen sinna.” Ja lähebki ning leiab figurandi, kes mängib temaga.

Ei tohi tekkida situatsiooni kui koer ukseava juures EI TUNNE PIISAVALT TUGEVI inimese lõhna, kuid tormab teise tuppa mõttega “Äkki siin kusagil on!” Kui ta lõhna ei tunne, pöörab ta minu poole ja ütleb: “Vanamees, siin toas ei ole kedagi. Kuhu me nüüd suundume?” Ütlen talle, kust ruumist järgmiseks vaadata.

Päästekoeratiimi (koer + koerajuht) võrdleb Birger kolmejalgse tooliga. Tooli püsti seismiseks on vaja, et kõik kolm jalga oleksid ühepikkused. Kui üks on teistest lühem ei seisa tool püsti. St. päästekoeratiim ei tööta korralikult.

Päästekoeratiimi kolm jalga

Koostöö

Täpsustamine

Markeerimine

Tähtis üksikasi Birgeri meetodis on, et kõiki neid kolme jalga harjutatakse eraldi. Osi ei viida kokku enne kui igauks omaette on 100 % valmis. Miks? On ju võimalik õpetada koerale üheskoos, algusest peale näiteks otsimist varemtes ja haukumist. Sellises harjutuses õpib koer ilmtingimata MIDAGI. Probleem on selles, et me ise ei tea, mida koer õppis. Kui meil näiteks on koer, kes kardab varemtes liikuda, õpib ta, et figurandid on varemtes väga igavad ning hakkab figurante valima. Lisaks, kui koeral ei ole haukumine päris selge ja tema käest nõutakse veel peidukohas haukumist, tekib asenduskäitumine ja koer hakkab figuranti vältima.

Birger rõhutab pidevalt, et palju kiirem on õpetada kõike kolme asja täiesti eraldi. Siis juhime me ise tema õppimist ja teame, mida ta õppis. Pärast on väga lihtne valmis elemendid kokku viia ja meil on ideaalne päästekoer tööks valmis.

Koera käitumine teetassis

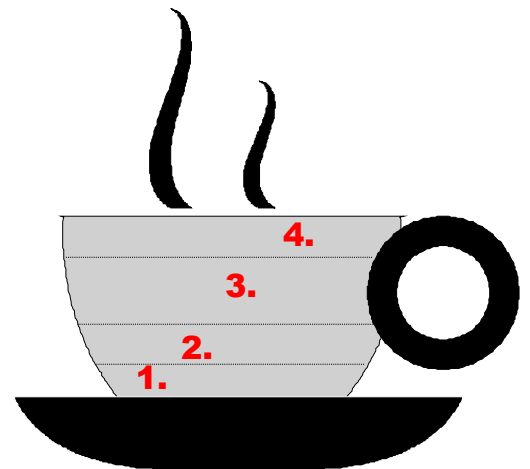
1.Sünnipärane kalduvus

Selles osas ei ole inimesel midagi muuta. Küsimus on selles, millised on koera geenid.

2.Oma kogemus

Ka selles osas on inimesel väga vähe teha. Küsimus on selles kogemuses, mille koer saab kätte, kui ta esimest korda midagi teeb. Kui see kogemus on negatiivne, ei tee koer seda uuesti meeleldi sest ta ei taha jälle kogeda sama negatiivset asja.

Siin on ka põhjus, miks harjutuses ei tohiks jätta ruumi sellele “teetassi alale”. Harjutus peab olema nii hästi läbi mõeldud, et teaksime täpselt, mida koer õpib. See ei õnnestu vaid siis kui harjutame ainult “ühte jalga” korraga.

3.Juhitud õppimine

Mõtleme hoolega, mida me tahame koerale õpetada. Organiseerime lihtsa harjutuse, kus ei ole segavaid elemente juures. Näiteks haukumisharjutuses ei kasuta koer üldse nina, rõhk on ainult haukumisel. Ignoreeritakse ebasoovitud käitumist, soovitud käitumise momendil kiidetakse ja premeeritakse koera.

4.Hetkeline seisund

Väsinud koer ei tööta samasuguse intensiivsusega kui puhanud. Nälg, janu, tüdimus jne. omavad mõju. Kui koer pole mingil põhjusel tööst huvitatud, on see koerajuhi probleem – MITTE KOERA!

Teetassil on ka ääred. Üle ääre pole mõtet valada. Koerale antakse ärritajaid nii palju kui ta momendil vajab, aga nii, et tass üle ei aja. Ainult sellisel juhul suudab koer keskenduda ja õppida.

1. JALG – KOOSTÖÖ

Birgeri koostööharjutused põhinevad alati koera usaldusel koerajuhi vastu ning sellele, et koer ise vabatahtlikult midagi teeb. Koer ei tee asju (näiteks varemotel liikumine, trepil ronimine jne.) käsu peale, st. et ta PEAB seda tegema. Harjutades teda ei meelitada sellisesse kohta, mida ta kardab. Võetakse aega, lihtsalt jalutatakse koos koeraga. Toome näite koerast, kes rusuhunniku peal ei liigu vabalt. See ei tähenda, et koer lausa kardaks. Ta küll käib hunniku tipus, aga ruttab sealt ära ning tahab mujale minna. Koerajuht varub nüüd aega ja võtab omale HUVITAVA raamatu kaasa. Koerajuht ronib rusuhunniku tippu, istub maha ja hakkab lugema. Ta ei kutsu koera, näib, et ta ei tee koerast väljagi. Vaiksel, ilma et koer paneks seda tähele, koerajuht jälgib, mida koer teeb. Kui koer lõpuks koerajuhi juurde tuleb, ei tehta sellest mingi suurt numbrit. Koera ei hakata premeerima vaid ainult patsutatakse natukene ja öeldakse mõni ilus sõna NORMAALSE häälega. See, et koer tuli sinna, on normaalne – asi, mis peabki nii olema.

Kui koer aga üldse ei julgenud tulla koerajuhi juurde, oli see KOERAJUHI viga. Ta valis liiga raske koha. Koerajuht ronib vaikselt alla ja tänab, et tal oli huvitav raamat kaasas, muidu oleks ta mäe tipus juba ammu ära tüdinenud. Midagi hullu “ebaõnnestunud” harjutuses ei juhtunud, sest me ju ei käskinud koera, me ei sundinud teda vms. Järgmisel harjutuskorral (kindlasti mitte kohe, vaid näiteks järgmisel päeval) teeb koerajuht täpselt sama harjutuse lihtsamal kohal. Ta ei roni mäe tippu vaid on sellisel kõrgusel, kuhu koer julgeb tõusta. Tasapisi tõstab ta harjutuse raskuse taset.

Igasuguses koostöös koeraga harjutatakse samade põhimõtetega. Tuleb liikuda koeraga kõigis võimalikes kohtades. Nii harjutatakse liikumist varemetes, pimedas, hoonetes, igasugustel pinnastel jne. Koer peab ka harjuma erinevate hääletega: kõikvõimalikud tööriistad, plahvatused, helikopterid, autod, lärmavad ja siia-sinna sebivad inimesed jne. Unustada ei tohi ka seda, et koer tuld ei kardaks. Iseenesest kardab koer tuld harva. Tule läheduses olev palavus võib ehmatada, eriti kui koer pole sellega harjunud.

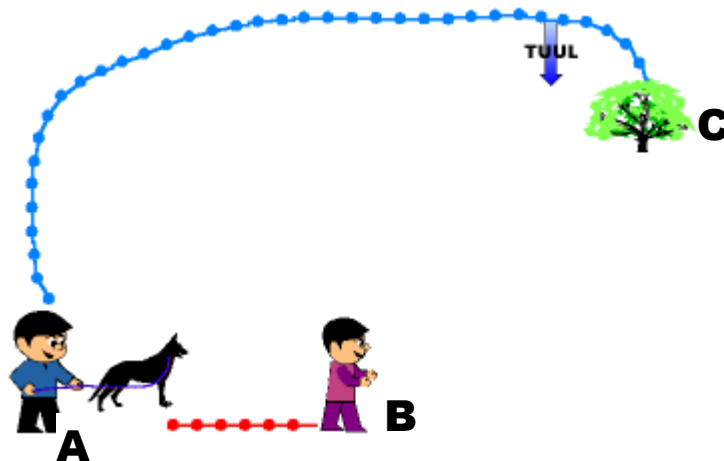
2. JALG – TÄPSUSTAMINE

Täpsustamine tähendab seda, et kui koer otsib ja leiab kannatanu, jääb ta leiust teatama sinna, kus kannatanu lõhn on KÕIGE TUGEVAM. Küsimus on eriti tähtsast detailist. Kus lõhn on kõige tugevam, sealt on ka kõige lihtsam juurdepääs päästetavani.

Kujutage ette situatsiooni, kus koer haugub intensiivselt betoonseina. Koerajuht ütleb enda taga ootavale päästegrupile, et seinaga taga on kannatanu. Mehed teevad augu betoonseina, kust nad pääsevad kannatanu juurde. Kui üks meestest on saanud sisse, märkab ta, et ruumi vastaspool oleks olnud uks! On koerapaari töö teatada, kus lõhn on kõige tugevam ehk siis kust hakatakse kaevama või tekitama kannatanule päästeava.

Otsimise põhiharjutuse esimene aste

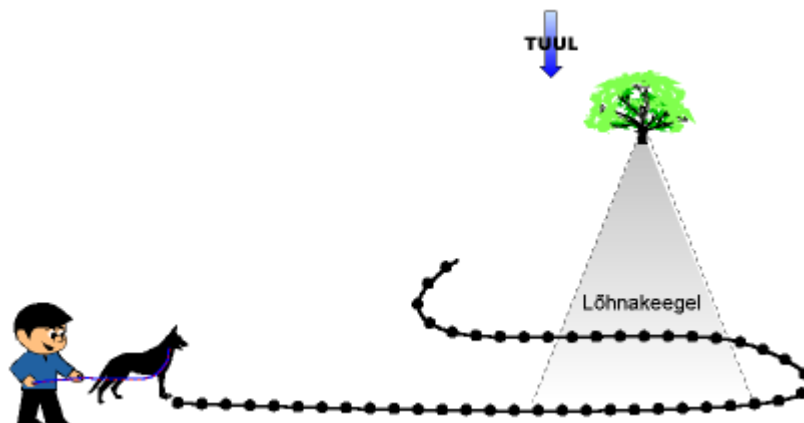
1. Kasutataval alal trambitakse hoolega. Alal välditakse vertikaalset liikumist, et ei tehtaks otse figurandi juurde viivat jälge. Selle pärast peavad kõik otsimisalal liikuvad inimesed käima risti-rästi horisontaalses suunas.
2. Maastik peab olema selles mõttes hästi valitud, et meil oleks võimalik täpselt kontrollida tuule suunda ja tugevust.

3. Figurant mängib koeraga punktis A.

4. Figurant liigub 5 – 10 meetrit ja jääb seisma, selg koera poole (punkt B). Koer saab vaadata oma mängukaaslase äraminekut. Kui figurant seisma jääb, viib koerajuht koera eemale, kohta, kust koeral pole võimalik näha enam figuranti ning tema edasist liikumist peidukoha suunas. Ootamiskohas koerajuht koeraga ei tegele. Talle ei anta mingisuguseid käskluseid. Koera mälu pilt toredast mängust oma mängukaaslasega säilib võimalikult hästi.

5. Kui koer on viidud eemale, läheb figurant suure ringiga peidukohta (C). Figurant ei tohi olla nähtav. Ta on peidus näiteks võsa või heina sees, piisavalt suure puu või künka taga. Figurant ei tohi olla kaetud. St. ta lihtsalt pikutab või kükitab oma peidukohas. Kui koer lõhna järgi tema juurde jõuab, on kontakt kohe olemas.

6. Koerajuht tuleb koos koeraga kohta, kus koer viimati figuranti nägi. Koerajuht hakkab liikuma, koer rihma otsas. Nad liiguvad külje pealt keeglikujulisse lõhnasektorisse sisse, kus koer reageerib figurandi lõhnale, mille tuul toob. Kui koer reageerib selgelt ja tahab liikuda lõhna poole, läheb koerajuht talle järele. Koeral lastakse minna nii kaua, kui ta lausa jõuga tirib figurandi poole. Siis võtab koerajuht jalutusrihma lahti, ütleb käsklussõna “päästa”/”otsi” vms. ja laseb koera otsima.

Kui koer liigub läbi lõhnasektori, reageerimata figurandi lõhnale, keerab koerajuht natukese aja pärast ümber. Nii liikudes tuleb koer alati külgsuunas “puhta ala” pealt lõhnasektorisse. Lõhnavaba ala peal liigutakse natuke edasi, peidukohale lähemale ning keeratakse siis tagasi, lõhnasektori poole.

Juba alguses on tähtis, et koer õpib tirima omanikku lõhna poole siis, kui ta on seda tundnud. Tõelises elus on tihti nii, et omanik vaatab kas kompassi või on tema pilk lihtsalt millegi pärast kusagil mujal kui koera suunas. Kui koer sellel momendil lõhnale reageerib aga koerajuht ta tagasi tõmbab, võib koer mõelda, et tegemist oli tähtsusetu lõhnaga. Koer peab õppima kõigest hoolimata tirima omanikku kannatanust kanduva lõhna poole.

7. Koer leiab figurandi, kes hakkab otsekohe koera premeerima. Figurant patsutab koera, räägib temaga ning hakkab koeraga mängima. Figurant hoiab koeraga kontakti ja koos tulevad nad koerajuhi juurde, kes on siiani püsinud täiesti vait.

8. Figurant ja koerajuht kallistavad, räägivad sõbralikult ning koos kükitavad/istuvad nad maha, koera juurde. Koeraga enam ei mängida aga ta on tähelepanu keskpunktis. Teda patsutatakse ja kiitakse hea töö eest. Selle viimase mõtte on õpetada koera maha rahunema. Koer tunneb nii koerajuhi kui ka oma mängukaaslase heakskiitu. Koerale on väga tähtis, et koerajuht jäi rahule sellega, et tal oli tore koos oma mängukaaslasega. Koera vaatepunktist oli tema ise see, kes tõi jälle laialijooksnud karja kokku.

Otsimise põhiharjutuse järgmine aste

Põhimõte on sama, mis eelmises harjutuses. Kasutatakse tuule abi kuid tuule suunal ja tugevusel pole enam nii suurt tähtsust, kui esimestel harjutuskordadel. Ka maastikul tulevad mängu erinevad pinnamuutused.

1. Figurant on juba peidukohas valmis, kui koerajuht tuleb stardipunkti koos koeraga.

2. Harjutuse esimest osa mängib nõ. ex-figurant (eelmises harjutuses õige figurant). St. ex-figurant võtab kontakti koeraga, liigub 5 – 10 meetrit ja jääb seisma, selg koera poole.

3. Kui ex-figurant on jäänud seisma, viib koerajuht koera tahapoole, kohta, kust koeral pole võimalik näha enam ex-figuranti ning tema edasist liikumist. Jälle hoitakse koera mälupilt ex-figurandist võimalikult puhtana.

4. Ex-figurant tuleb alalt ära. Ta peidab ennast kas rahva hulka või kusagile eemale, kui seda vaja on.

5. Koerajuht tuleb koos koeraga kohta, kus koer nägi viimati ex-figuranti. Nad alustavad

oma otsimistööd täpselt nagu eelmises harjutuses.

Koerajuhil tuleb pidevalt kontrollida tuule suunda: võimaliku maastiku poolt tekitatud pöörete jms. pärast. Kui vaja, võib koerajuht hakata liikuma hoopis ringis ümber peidukohta. Sellisel juhul toob tuul lõpuks ikka figurandi lõhna koerani.

6. Lõpposa harjutusest toimub täpselt sama moodi kui eelmises harjutuses.

Kinnine peidukoht

Harjutus iseenesest käib nagu otsimise põhiharjutus. Peidukoht tehakse esimesel korral näiteks okstest püstkoja moodi. Ehitis on niivõrd hõre, et tuul toob igalt poolt lõhna koerani. Koer peab vaeva nägema ja leidma tee päris figurandi juurde enne kui teda premeeritakse.

Järgmises etapis ehitatakse peidukoht selliseks, et koeral on võimalik sisse tungida ainult sealt, kus lõhn on kõige tugevam. Alati jälgitakse koera taseme järgi, kui palju ületatavaid takistusi (näiteks oksid) sissepääsu juurde asetatakse. Raskust lisatakse tasapisi nii, et ülesanne koeral alati õnnestub.

Lõpuks jõutakse päris kinnise peidukohani. Ka see paigutatakse nii, et kõige tugevam lõhn oleks lahtikäiva osa juures. Näiteks peidukohaks olev prügikast paigutatakse nii, et tuul oleks kasti taga. Figurant võtab kontakti koeraga ja põgeneb peidukohta. Koerale antakse otsimiseks tähendav käsklus ja ta saadetakse vastu tuult. Kui koer hakkab kasti juures leiust teatama, teeb figurant natukene luuki lahti iga koera haugatusel. Koerale peab jääma mulje, et tema enda hääl paneb luuki avanema.

3. JALG – TEATAMINE

Koer võib teatada leitud figurandist vähemalt kolmel erineval viisil. Kõige levinum teatamise viis on vaieldamatult haukumine: koer leiab figurandi, jääb tema juurde ja haugub pidevalt, kuni koerajuht jõuab figurandi juurde.

Põhjamaades, eriti Rootsis, on hästi tavaline teatamise viis rulliga teatamine. Sellisel juhul on koeral kaelarihma külge kinnitatud spetsiaalne nahast või kummist rull. Kui koer leiab figurandi ja täpsustab tema asukoha, võtab ta oma rulli suhu ja jookseb otseteed tagasi koerajuhile juurde. Kui koer tuleb, rull suus, teab koerajuht kohe, et figurant on leitud. Koerajuht kinnitab näitamise rihma (tavalist jalutusrihma natuke pikem rihm) ja ütleb koerale käskluse “näita”. Koer peab jälle jooksema otseteed tagasi, figurandi juurde.

Vasakut kätt on kaks nö. norra rulli. Norra rull on mõlemalt poolt kinni spetsiaalses kaelarihmas. Tagumine neist kahest rullist on selles mõttes halb, et koera käpp läheb kergelt rulli ja kaelarihma vahele. Samas on norra rullil ka eelis: koer saab kerge pealiigutusega rulli suhu “visata”.

Nö. rootsi rull on valmistatud nahast ja see riputatakse koera enda kaelarihma külge rihma teises otsas oleva lukuga.

Eespool olev lahtine kummilulla on harjutusabivahend norra rulliga vastava koera õpetamiseks. Rootsi rulliga vastaval koeral kasutatakse sama nahast rulli ka harjutuste algsammudel.

Kolmas, näiteks Inglismaal palju kasutatud teatamise viis on tegelikult eelmise rulliteatamise alaversioon. Kui koer on leidnud figurandi ja täpsustanud tema asukohta, jookseb ta otseteed tagasi koerajuhi juurde. Jõudes koerajuhi juurde, annab ta õpetatud märguande, mis tähendab figurandi leidmist. Märguandeks võib olla näiteks, et koer hüppab mõned korrad esimeste käppadega vastu koerajuhi reisi. Edasi näitab koer täpselt samamoodi nagu rulliga teatav koer.

Vahe haukuva või rullikoera vahel on äärmiselt väike. Kõik osad õpetatakse mõlemale täpselt ühtemoodi. Mõlema puhul tähtis on tähele panna, et koer alustab teatamist ALLES siis, kui tal pole võimalik figurandile enam lähemale saada. Koer peab väsimatult otsima pääsu figurandi juurde ja kui ta on kindel, et enam lähemale ei saa, alustab ta teatamist sellel viisil, nagu talle õpetatud on. Kuigi sama probleem on tegelikult olemas ka haukuva koera puhul, tuleb see tihti esile just puudulikult õpetatud rullikoera puhul. Koer leiab figurandi lõhna, võtab rulli ja jookseb tagasi omaniku juurde. Täpsustamine on tal tegemata. On hästi suur viga, kui koer toob koerajuhti figurandi juurde, aga hakkab alles siis figurandi asukohta täpsustama. See on asi, mis tuleb koerale õpetada teisel ajal (loe eelmine peatükk: II jalg – täpsustamine).

Haukumine

Enamusele koertest on haukumisega teatamine täiesti loomulik viis. Õigel ajal premeerimisega saab koer üsna ruttu selgeks, et just haukumine on see, mida temalt oodatakse.

Haukumine on koera kõnelemine figurandiga – mitte omanikuga. Selleks peab figurant koera jaoks väga huvitav olema, eriti alguses. Aga huvi kaob ka treenitud koeral, kui figurandid muutuvad ebahuvitavateks. Kuigi vahepeal on figurandid igavad (tõelised tööd, testid jne.) peab ka vana koera innukuse säilitamiseks harjutusfigurandid olema parimad sõbrad.

Kui koer saadetakse otsima, teab ta, et kusagil seal on tema mängukaaslane. Kui ta siis leiab figurandi lõhna ja teeb kindlaks ta asukoha, hakkab koer figurandiga rääkima. Koer kutsub figuranti mängima ja endaga mõnusalt aega veetma. Koer ei nõua, loomulikult ei tohi ta käituda agressiivselt, ta lihtsalt tahab oma sõbraga mängida.

Birger õpetab kutsikat kasutama oma häält

Kui kutsikas on 12 nädalat vana, hakkab Birger teda õpetama oma häält kasutama. Ta tahab, et koera mõte oleks väiksest peale see, et tasub kasutada oma häält. See on põhjaks figurandiga kõnelemisele.

Harjutuses on vaja kappi, mis on alt lahti just nii palju, et sinna mahub mänguasi aga mitte koerakutsikas. Koera lemmikmänguasia külge seob ta pika nööri. Nööri teine ots läheb nurga taha, teise tupp, kuhu Birger sätib enda jaoks mugava tooli. Tooli juurde varub ta ka HEA raamatu. Sobiva koha peale asetatakse peegel, mis näitab toolil istujale kapi ümbruses toimuvat “näidendit”.

Kui koer on kusagil mujal, võtab Birger nööri otsas oleva mänguasia oma kätte, vajutab seda paar korda “piiks-piiks”, asetab mänguasia kapi alla ja läheb tooli juurde, lugema oma raamatut. Nööri hoiab ta kogu aeg käes. Peeglist piilub ta, mis toimub kapi ümbruses. Koer jookseb ümber kapi, kraabib natukene, viskub kapi ette pikali, loobub, tuleb tagasi.... Siis, kui koer teeb haugatuse, tõmbab Birger natukene nöörist. Koer on imestunud. Kui koer teeb uue haugatuse, tõmbab Birger jälle nöörist.

Koer õpib, et kui ta teeb häält, toimub midagi. Aga Birger ei taha kõnelema õppimist seostada iseendaga, vaid ta tahab, et koer lihtsalt õpiks oma häält kasutama. Sellises harjutuses õppis koer kasutama oma häält, seda ta tegi oma kogemusest. Koera enda kogemus näitas, et häält kasutades saab ta kätte selle, mida ta tahab. Samas oli see koerajuhil poolt juhitud õppimine. Koerajuht teab täpselt, mida koer õppis. Kui harjutus oleks ebaõnnestunud, poleks ka midagi hullu juhtunud, sest koer poleks seostanud situatsiooni koerajuhiga.

Haukumise õpetamisest

Algusest peale tuleb õpetada koera haukuma täielikult liikumatu figurandi peale. Koeral peab olema 100 % selge, et kui figurant jääb liikumatuks, tuleb hakata haukuma ning haukuda seni, kuni teda premeeritakse. Kui koer teeb haukumises pausi, tuleb oodata, kuni koer ise hakkab uuesti haukuma. Ja selle eest loomulikult premeeritakse kohe. Kui koer teeb haukumises pausi ja figurant ennast liigutab või aitab koera kuidagi teisiti haukuma, on see figurandi poolt suur viga. Haukumine on koera rääkimine figurandiga. Koer peab ise pakkuma seda käitumist ning õige käitumise puhul koera premeeritakse.

Kui koer oskab haukuda liikumatu figurandi peale, hakatakse tasapisi lisama raskust. Figurant ei olegi täielikult liikumatu, ta võib isegi kõneleda jne. Haukumist harjutatakse erinevates asendites, igasugustes peidukohtades, iga ilma ja iga kellaajaga.

Haukumisharjutusi tehakse iga päev eraldi, kuni koera pensionile saamiseni. Nii tuleb haukumine kindlalt ja koera on ka näiteks lihtsam taastada pärast tõelist tööd, kus figurandid ei olegi mängukaaslased.

Teatamine rulliga

Mõlemal teatamisviisil, nii haukumisel kui ka rullil, on oma eelised. On momente, kus ei tahaks, et koer “lärmaks”. Valides päästekoerale teatamisviisi, tuleb ikkagi lähtuda koerast. Rulliga teatamine on ideaalne koerale, kes ei taha võõra inimesega rääkida nii intensiivselt, kui peaks seda tegema haukuv koer.

Peaaegu kõik koerad on võimalik lõpuks haukuma saada. Kui haukumist ei saavutata kergelt, tuleb hoolega mõelda, kas üldse treenida koera haukuma. Nimelt, kui selline koer on väsinud, ei tule haukumine jälle välja. Teisi sõnu: see situatsioon tal on ees tõelisel otsingul, kus ta on pidanud juba pikalt töötama.

Rulliga teatamise põhimõtted

Rull on ainult teatamiseks. Sellega ei mängida mitte kunagi. Rulli toomist õiges situatsioonis tuleb premeerida aga iseenesest puudub rullil igasugune väärtus.

Nagu haukumine, nii ka rulliga teatamine õpetatakse koerale täiesti eraldi. Küsimus on teatamisest kui figurant ei lähe kusagile peitu.

1. Koerajuht hoiab koera kinni.
2. Figurant läheb natuke eemale koos rulliga. Ta viskab pikali ja asetab rulli enda põlve kõrvale maha.
3. Koerajuht annab käskluse “päästa” ja laseb koera lahti.
4. Figurant on täiesti liikumatu. Kui koer paneb rulli tähele ja võtab selle suhu, kutsub koerajuht koera.
5. Koerajuhi juures toimub vahetus. Koer annab rulli koerajuhile ja saab preemia (näiteks maiustuse).
6. Koerajuht kinnitab näitamise rihma koerale ja hõikab: “Kus sa oled?” Figurant vastab: “Siin!” Siis saab koer koerajuhi figurandi juurde tirida, kes hakkab kohe koeraga mängima.
7. Koerajuht ühineb mänguhuvilistega. Teatamisharjutus lõppeb ühtemoodi otsimisharjutusega. St. et kari saab jälle kokku ja kõigil on tore koos olla. Situatsioon laheneb.

Edasi lähevad harjutused nii, et väike osa rullist asetatakse figurandi põlve alla (vaata pilti!). Siis natuke rohkem, ja jälle natuke rohkem, ühel päeval see on tervenisti figurandi põlve all. Siis on koeral kaelas ka kinnine rull. Kui koer tuleb figurandi juurde, hakkab ta otsima rulli kohast, kus see tavaliselt on olnud. Kui ta maad nuusib, siis ta nina ette tuleb ta enda kaelas rippuv rull. Koer võtab selle suhu ja toob koerajuhile. Muidu teostatakse harjutus, nagu ülevalpool kirjeldatud.

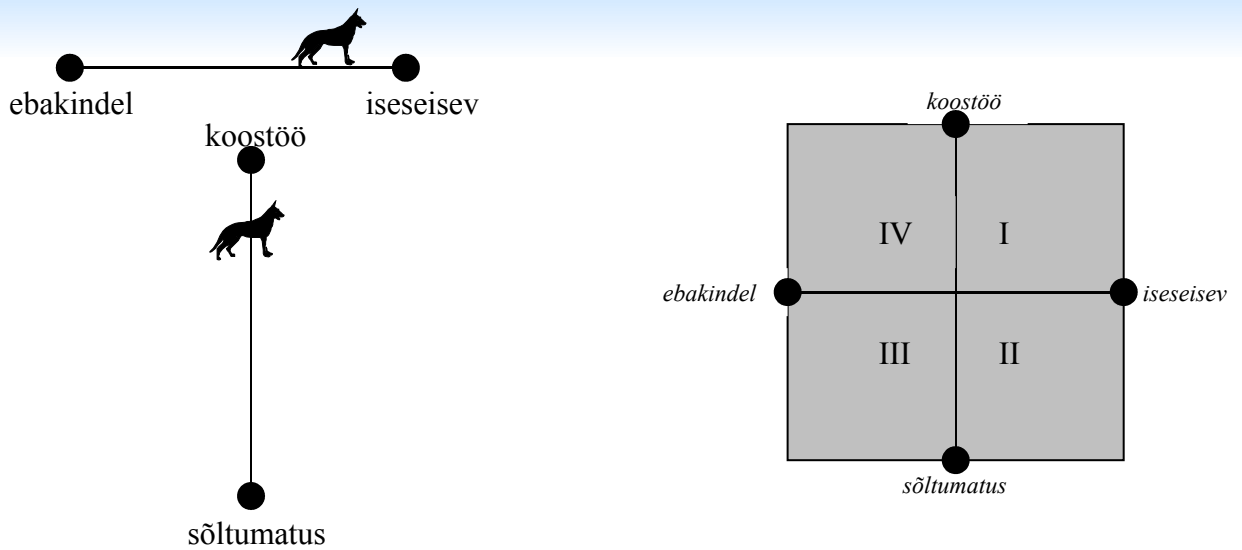
Koera harjutatakse rulli hoidma suus nii kaua kui koerajuht ütleb talle käskluse “anna”. Kui koer tuleb, rull suus, ei anta talle kohe käsklust vaid ta peab hoidma rulli, kuni antakse luba see ära võtta. Kui koeral on figurandi juurde mängima kiire, püüab ta vahel natukene kiirustada. Siis ta kukutab rulli juba enne koerajuhi juurde jõudmist. See aga on üsna suur viga. Tõelises situatsioonis võib juhtuda, et koerajuht ei näe kaugelt üldse, et rull on koera suus. Kui koer künka tagant koerajuhi juurde jookseb, jätkab koerajuht rõõmsalt otsimist, kuna ta ei näinud, et koer pillas rulli maha juba künka taga. Koer oma teada aga juba teatas leiust, ta ei lähe enam uuesti selle sama figurandi juurde ja nii too jääbki leidmata.

Ka kinnise rulli kandmist tuleb harjutada eraldi. Rull lihtsalt ripub kaelarihma küljes, sellest aga ei tuleks teha mingi numbrit. Kui koer püüab asja uurida või tahab rulli suhu võtta, teatakse talle sõbralikult: “Sõber, see ei ole midagi. Ärme tee sellest isegi välja.” Tähtis on, et koer ei võtaks kunagi rulli suhu mujal, kui figurandi juures.

Kui haukuvat koera puhul hakatakse üsna varsti harjutama erinevates asendites olevaid figurante, tuleb selles osas rullikoera puhul natuke ettevaatlikum olla. Kõrgel oleva (puu otsas, kapi peal jne.) figurandiga harjutamist tuleb lükata edasi nii kaua, et rulli “hambusse võtmine” on juba kinnistunud.

Kas minu koer on sobilik päästekoeraks?

Vasta ausalt ja paiguta oma koer neile kahele joonele. Horisontaalsuunas asuval joonel on ühes ääres “ebakindel koer” ja teises äärmuses “iseseisev koer”. Vertikaalsuunas oleval joonel tuleb hinnata oma koera, seda skaalal “koostöövalmis – sõltumatus”. Kas koer on pigem iga kell valmis sinu nimel midagi tegema? Või läheb, kuhu tahab ja teeb mis ta ise tahab, sinu arvamust küsimata.

Ideaalsed, kõige paremini päästekoorteks sobivad koerad asetuvad lõiku I. Ka lõigu II koertest on võimalik koolitada päästekoeri ja nad võivad vahest osutada isegi väga headeks selles valdkonnas.

Lõigu IV koeri on meil väga palju. Kuna nad on nii kuulekad ja tavaelus lihtsad koerad, ei saa omanikud tihti aru, miks nende koerast ei ole abi päästetöödel. Need koerad on küll koostööaltid ja valmis teenima omanikku, aga oma ebakindluse tõttu ei sobi nad päästetöödele.

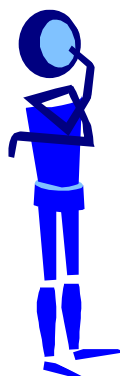
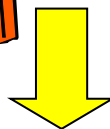
Kui aga koer jääb lõiku III, ei ole isegi mõtet päästekoeritust alustada. See võtaks liiga kaua aega ja töö jaoks jääks ta ikkagi liiga nõrgaks.

Päästekoera koolitamine võtab aega umbes 1,5 aastat. Ühel on valmis koer juba aasta pärast, teisel alles kahe. Kindel on ainult see, et tööd tuleb teha iga päev. Võrdselt tuleb harjutada iga kolmest jalast.

Inimesed ütlevad tihti, et neil pole nii palju aega koos koeraga trenni teha. Aga on ju nii, et nad peavad käima jalutamas koos koeraga. Mis muud on siis harjutamine? Üks harjutus näeb välja nii: lähed koeraga jalutama...

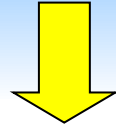

Las koer loeb oma "ajalehed" ära.

Koerajuht mõtleb, missugune harjutus teha ja kuidas seda teha.

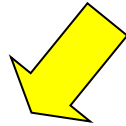
Ta analüüsib, milline jalg vajab kõige rohkem harjutamist.

Kontrolli, kas

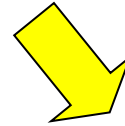
- 1.KOOSTÖÖ
- 2.TÄPSUSTAMINE
- 3.TEATAMINE

on korras.

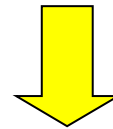
Vastus: JAH

Tee harjutus!

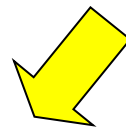

Vastus: EI

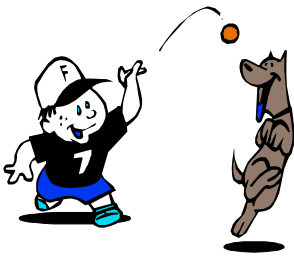
Ehita seda ala, mis vajaka jäi!

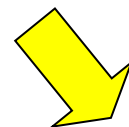
Kontrolli uuesti

Vastus: JAH

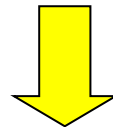

Tee harjutus!

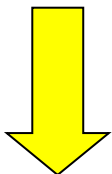

Vastus: EI

Ehita seda ala, mis vaja

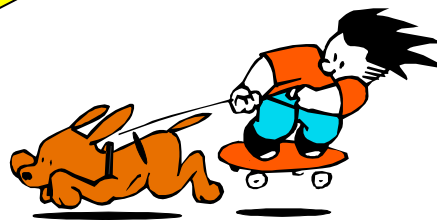
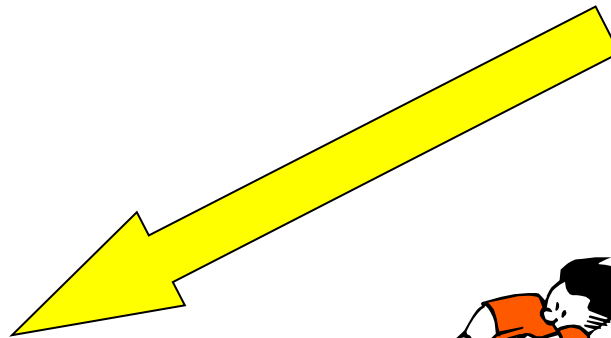

Kontrolli uuesti

Vastus: EI

Vastus: JAH

Jätka jalutamist

